

№ 11

2019 елның 24 июленән

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлеге Советының 2018 елның 27 ноябрәндәге 25 номерлы “Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә хакында” карарына үзгәрешләр кертү турында

"Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законы, "Коррупциягә каршы торы турында" 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законы, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындагы 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Кодексы, «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ.:**

1. Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне әлеге карарның кушымтасы нигезендә бәян итәргә (2019 елның 24 июлендәге 11 номерлы карары үзгәрешләре белән).

2. Әлеге карарны Интернет-мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталындагы веб-адрес буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә): <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Лаеш муниципаль районының Интернет-мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга: <http://laishevo.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.

**Лаеш муниципаль районы
Никольский авыл жирлеге
Советы башлыгы**

Э.Х.Алеев

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы
Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы
Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Жайга салу предметы

Әлеге Нигезләмә Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне жайга сала, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый хәлен (статусын) билгели. Әлеге Нигезләмә белән даими нигездә эш итүче һәм юридик затлар булган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре әгъзалары (алга таба - муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре) депутатлар, Жирле үзидарәнең сайлап куелган органнары әгъзалары, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затлары, сайлау комиссияләре әгъзалары (алга таба-муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре) статусы, хәлиткеч тавыш бирү хокукы белән билгеләнми, чөнки күрсәтелгән затлар (алга таба - муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар) муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

2. Муниципаль хезмәт

1. Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәт - хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләүче муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегенә.

2. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле торган муниципаль берәмлек тора.

3. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) булып Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлегендә башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе, Лаеш муниципаль районы сайлау комиссиясе рәисе яки яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат тора ала.

3. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба-Федераль закон) тәшкит итә - "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон) һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясендә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Никольский авыл жирлегендә Уставы, әлеге Нигезләмә, гражданның жыйнарында кабул ителгән карарлар һәм Лаеш муниципаль районының башка муниципаль хокукый актлары.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт законнарының гамәлдә булуы "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда каралган үзенчәлекләре белән тарала.

4. Муниципаль хезмэтнең төп принциплары

Муниципаль хезмэтнең төп принциплары булып торалар:

1) кеше һәм граждан хокуклары һәм ирекләре приоритеты;

2) Россия Федерациясе дәүләт теле булган гражданның муниципаль хезмәткә тигез үтүе һәм аны үтүнең тигез шартлары, женес, раса, милләт, чыгышына, милләтенә һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә, ;

3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлыгы;

4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;

5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;

6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданның белән үзара хезмәттәшлек;

7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләргә исәпкә алу;

8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;

9) үз вазыйфаларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;

10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең үзара бәйләнеше

Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең (алга таба - дәүләт граждан хезмәте) үзара бәйләнеше аша тәэмин ителә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлеге;

2) муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәтен узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеге;

3) муниципаль һәм граждан хезмәте һәм өстәмә һөнәри белем өчен кадрлар әзерләүгә карата таләпләрнең бердәмлеге;

4) муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпкә алганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;

5) муниципаль хезмәткәрләрнең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең һәм социаль гарантияләренең төп шартлары чагыштырмасы;;

6) муниципаль хезмәтне узган гражданның һәм дәүләт граждан хезмәтен узган гражданның, шулай ук туендыручысын югалткан очракта аларның гаилә әгъзаларының дәүләт пенсия белән тәэмин итүнең төп шартлары чагыштырмасы.

II. Муниципаль хезмэт вазыйфалары

6. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры»

1. Муниципаль хезмэт вазыйфасы - жирле үзидарэ органында, сайлау комиссиясе аппаратында, Никольский авыл жирлеге Уставы нигезендә төзелә торган, жирле үзидарэ органы, жирлек сайлау комиссиясе вәкаләтләрэн үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вазыйфалар даирәсендә билгеләнгән.

2. Муниципаль хезмэт вазыйфалары Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлеге муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры нигезендә билгеләнә (әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы). Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры жирле үзидарэ органнары буенча классификацияләнгән муниципаль хезмэт вазыйфалары, тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алып билгеләнә торган вазыйфаларның төркемнәре һәм функциональ билгеләре исемлегеннән гыйбарәт.

3. Жирле үзидарэ органының, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмэт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмэт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

4. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының икеләтә атамасы, әгәр дә булса, рөхсәт ителә:

1) жирле үзидарэ органы житәкчесе урынбасары әлеге органның структур бүлекчәсе житәкчесе булып тора;

2) жирле үзидарэ органының структур бүлекчәсе житәкчесе урынбасары әлеге органның структур бүлекчәсендә бүлекчә житәкчесе булып тора.

5. Башка жирле үзидарэ органы (башка структур бүлекчә) житәкчесе вазыйфасының исеме Никольский авыл жирлеге Уставы һәм (яки) башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

7. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының классификациясе, Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы

1. Муниципаль хезмэт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә::

1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;

2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;

3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары;

4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтенең тиешле вазыйфаларына һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына куела торган квалификация таләпләрен исәпкә алып, чагыштырмасы муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

8. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булган очракта - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килүе таләп ителә.

2. Һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле таләпләр муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмэт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфай бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмэт эшчәнлегә төренә һәм өлкәсенә бәйле рәвештә аның вазыйфай Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай Инструкциясе белән шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

3. Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен белемнәргә карата түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә (белем белән махсус белемнәр жыелмасы аңлашыла, ул билгеле бер эшчәнлек өлкәсендә эш башкарырга мөмкинлек бирә торган Һөнәри әзерлек вакытында сатып алына торган белемнәр жыелмасы аңлашыла): муниципаль хезмәтнең кече һәм өлкән вазифалары буенча-Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясен белү; Россия Федерациясендә һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт турындагы законнарны; Никольский авыл жирлегә Уставын; муниципаль хезмэт узун оештыру нигезләре; Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлегә вәкиллекле һәм башкарма хакимияте органнары структуралары; хезмэт вазыйфаларын башкаруга карата тиешле эшчәнлек өлкәләрен жайга салучы законнар; гражданнар (гражданнар мөрәжәгатиләре) белән эшләүне билгели торган норматив-хокукый актлар; гражданнарның шәхси мәгълүматларын һәм мәгълүматларын яклау буенча норматив-хокукый актлар; жирле үзидарәнең тиешле органы структуралары; тиешле вазыйфага кагылышлы өлешендә оешмаларга һәм халыкка күрсәтелә торган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең административ регламентлары; хезмэт мәгълүматы, эш башкару нигезләре белән эшләү тәртибе; хезмәтне саклау, техника куркынычсызлыгы һәм янгынга каршы саклау кагыйдәләре һәм нормалары; муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт тәртибенең гомуми принциплары; ; эш этикеты кагыйдәләре; оргтехникадан, офис жиһазларыннан файдалану кагыйдәләре; муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы һәм төп вазифалары буенча - муниципаль хезмәтнең кече һәм өлкән вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук жирле үзидарә органнары структурасын, оешмаларга һәм халыкка тиешле структур бүлекчә тарафыннан күрсәтелә торган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең административ регламентларын белү; Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлегә норматив хокукый актларын әзерләү, килештерү һәм кабул итү тәртибе; ; документлар әйләнеше кагыйдәләре һәм эш башкару технологияләре (документларны алып бару, мәгълүматны саклау һәм чыгару); муниципаль хезмәтнең югары вазифалары буенча-муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы һәм төп вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук Идарәнең оештыру структураларының төп төрләрен, функциональ бурычларын һәм эш стильләрен белү; вазифай бурычларны үтәү, хезмәтне оештыру; персонал белән идарә итү нигезләрен, массакүләм мәгълүмат чаралары белән эшләү формаларын һәм методларын белү.

4. Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен күнекмәләргә карата түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре куела (тәҗрибә астында, куелган бурычларны хәл итү өчен алынган белемнәрне

практикада куллана белү күнекмэлэр астында аңлана): муниципаль хезмэтнең кече һәм өлкән вазифалары буенча-компьютер техникасы, оргтехника һәм коммуникация чаралары белән эшли белү; шәхси хезмэтне оештыру һәм эш вакытын планлаштыру; югары стилистик дәрәжәдә аналитик, эшлекле һәм белешмә-мәгълүмат характерындагы документлар төзү; эшлекле һәм һөнәри аралашу; заманча мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүмат системалары белән эшләр.; муниципаль хезмэтнең әйдәп баручы һәм төп вазифалары буенча - муниципаль хезмэтнең кече һәм өлкән вазифалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук югары стилистик дәрәжәдә аналитик, эшлекле һәм белешмә-мәгълүмати характердагы документларны редакцияли белү; куелган бурычларны үтәүне тәмин итү; идарәчел карарлар кабул итү өчен тәкъдимнәр әзерләү; тиешле эшчәнлек өлкәсендә чаралар оештыру, әзерләү һәм үткәрү; перспектив һәм ағымдагы планнарны үтәү; куелган бурычларны үтәүне тәмин итү.; идарә итү карарларын оператив гамәлгә ашыру; житәкче катнашында чараларны оештыру ягыннан тәмин итү; муниципаль хезмэтнең югары вазифалары буенча-муниципаль хезмэтнең әйдәп баручы һәм төп вазифалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук оештыру-боеру эшчәнлеге; идарә карарларын оператив кабул итү һәм тормышка ашыру; куелган бурычларны хәл итүдә планлаштыру, тикшереп тору, системалы яқын килү; кабул ителгән карарларның нәтижәләрен анализлау һәм фаразлау; мәгълүматны анализлау һәм системалаштыру; халык алдында чыгыш ясау; дүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек итү.; мәнфәгатләр каршылыгына китерә торган проблемалы хәлләрне үз вакытында ачыклау һәм хәл итү; киңәшмәләрен, комиссияләрен, эш төркемнәрен һәм башка чараларны әзерләү һәм үткәрү эшләрен оештыру; перспектив һәм ағымдагы планнарны төзү һәм үтәү.

5. Мәгълүмати-коммуникацион технологияләр өлкәсендә муниципаль хезмәткәрләрен профессиональлеген һәм компетентлыгын тәмин итү максатларында әлеге өлкәдә белем һәм күнекмәләргә карата түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә: муниципаль хезмэтнең кече, өлкән һәм әйдәп баручы вазифалары буенча - аппарат һәм программа тәмин ителешен белү; ведомствоара документ әйләнеше мөмкинлекләрен куллануны да кертеп, муниципаль органнарда заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен, мәгълүмати куркынычсызлыкны тәмин итү өлкәсендә гомуми мәсьәләләрен; компьютерның эчке һәм периферия жайланмалары, мәгълүмати-телекоммуникация челтәрләре, шул исәптән Интернет челтәре белән эшләр күнекмәләрен; операция системаларында эшләр, текст мөхәррирендә эшләр; электрон почта белән идарә итү; электрон почта; электрон таблицалар белән эшләр; претензияләр әзерләү; электрон документларда график объектларны куллану; мәгълүмат базалары белән эшләр; муниципаль хезмэтнең төп һәм югары вазифалары буенча-муниципаль хезмэтнең кече һәм өлкән вазифалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук мәгълүмат-коммуникацион технологияләр өлкәсендә хокукый аспектларны; мәгълүмат-коммуникация технологияләре өлкәсендә дүләт сәясәтенң программа документларын һәм приоритетларын; халыкка һәм оешмаларга мәгълүмати-коммуникацион технологияләр куллану юлы белән муниципаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсендә хокукый аспектларны; проект идарәсе нигезләрен белү.; муниципаль органнарда заманча мәгълүмати-коммуникацион технологияләрен куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, стратегик планлаштыру һәм төркем эшчәнлеге белән идарә итү күнекмәләре; проектлар белән идарә итү системалары белән эшләр. Тиешле муниципаль органнар эшчәнлегенә мәгълүмати-коммуникацион технологияләр кергү мәсьәләләрен алып баручы вазифаи затлар; мәгълүматлаштыру мәсьәләләре үз карамагына кәргән бүлекчәләр хезмәткәрләре өчен; тиешле муниципаль органда мәгълүмат системаларын булдыру, үстерү һәм аларга идарә итү функцияләре кәргән муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук тиешле бүлекчәләргә йөкләнгән функцияләрен автоматлаштыруны тәмин итүче программа продуктларыннан файдаланучылар булган бүлекчәләр хезмәткәрләре өчен өстәмә һөнәри белемнәр һәм күнекмәләр исемлеге билгеләнә.: - гражданнар һәм оешмалар белән үзара хезмәттәшлек системасын; муниципаль хакимият органнары тарафыннан төп бурычларны һәм функцияләрен үтәүгә ярдәм итүне тәмин итә торган

исәп-хисап системаларын; ведомствоара хезмәттәшлек системасын; муниципаль мәгълүмат ресурслары белән идарә итү системаларын; мәгълүматларны жыю, эшкәртү, саклау һәм анализлау, электрон архивлар белән идарә итү системаларын; мәгълүмат куркынычсызлыгы системаларын; эксплуатацияләүгә идарә итү системаларын белү; ; - гражданнар һәм оешмалар белән эшләү; ведомствоара хезмәттәшлек системалары белән эшләү; муниципаль мәгълүмат ресурслары белән идарә итү системалары белән эшләү; мәгълүматларны жыю, эшкәртү, саклау һәм анализлау, электрон архивлар белән идарә итү системалары, мәгълүмати куркынычсызлык системалары белән эшләү.

6. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: вазыйфаларның югары, төп һәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем; югары белем яисә урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;

2) белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча муниципаль хезмәт стажына яки эш стажына: муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-ике елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча кимендә дүрт ел эш стажы; муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы;

7. Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәт вазыйфаларын алып баручы, өлкән һәм кече төркемнәргә биләү өчен эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре билгеләнми.

8. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә әлеге пункт максатларында шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тинләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәте вазыйфаларында башка төрләрдә эш стажы исәпкә алына.

8.1. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгәндә, әлеге белгечлек, әлеге юнәлеш буенча эш чоры, әлеге юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында һәм (яки) әлеге белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация алганнан соң эзерлек чоры кертелә.

8.2. Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә, әлеге стажга граждан (муниципаль хезмәткәр) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белем һәм осталык алынган, аларга шул дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, һөнәри белем турында шул дәрәжәдәге документ алынганнан соң, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

9. Контракт буенча билгеләнә торган муниципаль район (шәһәр округы) жирле администрациясе башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләп белән идарә эшчәнлегә тәҗрибәсенә кимендә биш ел булуы билгеләнә. Идарә итү эшчәнлегә дигәндә, әлеге өлештә оешма житәкчесе, житәкче урынбасары, дәүләт органы, Муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларында эшләү күздә тотыла. Контракт буенча билгеләнә торган жирле администрация башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләпләр шулай ук Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегә Уставы белән билгеләнергә мөмкин.

10. Диплом бирелгәннән соң өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре - муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча бер ел эш стажы билгеләнә.

9. Муниципаль хезмәткәрләренң сыйныф чиннары

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләренң һөнәри әзерлек дәрәжәсенң муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Лаеш муниципаль районы Столбище авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге сыйныф чиннары бирелә: муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче; муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче; муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын биләүче

- 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт Киңәшчесе; муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референты; муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә кертү Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Столбище авыл жирлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләренә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

1. Класс чиннары, алдагы класс чинында билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

2. Сыйныф чины булырга мөмкин беренче яки чираттагы.

3. Беренче тапкыр билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүче муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класслы класслы класслы класслы чин бирелә.

4. Муниципаль хезмәткә федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенң башка субъекты класс чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждандә кергәндә беренче сыйныф чины муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләп торган вазыйфасына туры китереп бирелә.

5. Класслы чин бирү максатларында әлегә пунктның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәтнең квалификация разрядларының һәм класс чиннарының билгеләнгән чагыштырмасы, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенң башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары чагыштырмасы кулланыла, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәте класслы чиннары, дипломатик Ранглар, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте.

6. Әгәр әлеге пунктның 5 өлешендә каралган вазыйфалар, класс чиннары һәм квалификация разрядларын исәпкә алып, муниципаль хезмәт класс чинының әлеге пунктның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрдә булган федераль дәүләт граждан хезмәтенә класс чиныннан, дипломатик рангтан, хәрби яисә махсус исемнән, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенә яисә Россия Федерациясенә башка субъектының класс чигеннән, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан түбәнрәк бирелә торган вазыйфалар, класс чиннары һәм квалификация разрядларын исәпкә алып, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт граждан хезмәтенә класс чиныннан, дипломатик рангтан, хәрби яисә махсус исемнән, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенә яисә Россия Федерациясенә башка субъектының класс чиныннан, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан ким булмаган класслы чин, ләкин муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә 1 класслы чиннан да югарырак булмаган класслы чин бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенә тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яисә махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенә яисә Россия Федерациясенә башка субъектының класслы чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

8. Беренче сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасына муниципаль хезмәткәр билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк вакыт узмыйча бирелә.

9. 2 һәм 3 нче сыйныф муниципаль хезмәт секретаре һәм референтының класс чиналарында булуның минималь вакыты-бер ел, 2 һәм 3 нче сыйныф муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 нче һәм 3 нче сыйныф муниципаль Киңәшчесе Киңәшчесенә-ике ел, 2 нче һәм 3 нче сыйныф гамәлдәге муниципаль Киңәшчесенә-бер ел. Секретарь, референт, муниципаль хезмәт Киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы гамәлдәге муниципаль Киңәшчесенә класслы чиннарында булу вакыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиналарында күтәрелү аларны тиешле төркемнең югары вазыйфаларына күчәргәндә мөмкин.

10. Бирелгән класслы чинда булу срогы аны бирелгән көннән исәпләнә.

11. Класслы чин бирү турында Карар кабул ителгән көн дип санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класслы чин бирелгән очракта класслы чин бирү көне булып муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханы тапшыру көне санала.

12. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә, муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаларын тиешенчә үтәгәндә һәм муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чинына караганда тигез яки зуррак класс чины каралган муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән очракта, алдагы класс чинында муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт узганнан соң бирелә.

13. Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

14. Муниципаль хезмәттә аерым аерым аерым аерым аерым аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт узу өчен әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән срок тәмамланганчы, ләкин элгәрәк бирелгән класслы чинда алты айдан да иртәрәк булмаса, - муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан югарырак түгел;

2) муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннарның эзлеклелеген сакламыйча, бер баскычка югарырак - 1 класслы, 3 класслы класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, ләкин 3 класслы тиешле чинда муниципаль хезмәт узу өчен әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән срок беткәннән дә иртәрәк түгел.

15. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элеккеге төркеме чикләрендә югарырак вазыйфага билгеләгәндә, әгәр аның әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән элеккеге класс чинында булу вакыты чыккан булса, аңа чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасына билгеләнгәндә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының элек биләгән урынына караганда югарырак төркеменә керүче муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, әлеге Нигезләмәнең 9 пункты нигезендә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәр булган класс чиныннан югарырак булса, класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелек сакламыйча һәм алдагы сыйныф чинында булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

17. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, вәкаләтләр срогына муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

18. Муниципаль хезмәткәрләргә сыйныф чиннары турыдан-туры муниципаль хезмәткәр житекчесе тәкъдиме буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле акты белән бирелә.

19. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

20. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында карар, әлеге пунктның 13 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханы үткәрелгән көннән башлап;

2) класслы чин бирү турында кирәкле барлык документлар белән жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына квалификация имтиханыннан башка класслы чин биргәндә класслы чин бирү турында күрсәтмә кертелгән көннән башлап.

21. Муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән киткәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

22. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында мәгълүмат муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә кертелә.

11. Муниципаль хезмәтнең класслы чинын саклау һәм аннан мәхрүм итү

1. Бирелгән класс чины муниципаль хезмәткәрләргә биләгән вазыйфасыннан азат иткәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач та) азат иткәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кабат кергәндә саклана.

2. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

3. Бирелгән класслы чиннан мәхрүм итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

III. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле (статусы)

12. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый актлар, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчаны тоткан өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

2. Жирле үзидарэ органнары, муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләмиләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

13. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр моңа хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга таба хәрәкәт итү шартлары белән танышу.;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү. ;

3) хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турында законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт нигезендә хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр);

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль озынлыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен үткәрелә торган түләүле ялны тәэмин итә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;

6) үз инициативасы буенча муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) шәхси эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турында бәяләмәләр һәм башка документлар белән, аларны шәхси эшкә керткәнче, шулай ук шәхси эшкә язмача аңлатмалар кертү белән танышу.;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен, һөнәри берлекләр төзү хокукын да керттеп, берләшмә;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларга судка шикаять бирүне дә керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, эгәр дә ул мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында"Федераль законда башкасы каралмаган булса, яллаучы (эш бирүче) вәкиленә алдан язма хәбәрнамә белән башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

14. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын,

муниципаль берәмлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларны үтәгәндә расасына, милләтенә, теленә, дингә мөнәсәбәтенә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә.;

5) вазыйфаи бурычларны тиешле дәрәжәдә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен сакларга;

6) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган серне тәшкит итүче мәгълүматларны, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратырга;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән үзенә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга.;

8) билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе законнарында каралган үзе һәм үз гаиләсе әгъзалары турында белешмәләр тапшырырга;

9) эшкә алучы (эш бирүчегә) вәкиленә Россия Федерациясе гражданлыгынан чыккан көндә яки чит ил гражданлыгы алган көнне чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә.;

10) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәткә" федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) мәнфәгатьләр каршылыгына китерергә мөмкин булган вазифа йөкләмәләрен башкарыганда яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтларны булдырмау буенча чаралар күрергә.

2. Муниципаль хезмәткәр әлегә хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алынганда, муниципаль хезмәткәр йөкләмә биргән житәкчегә, федераль законнарның һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларының, Татарстан Республикасы законнарының һәм башка норматив хокукый актларының, әлегә йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актларның нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлегә йөкләмәнең законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш. Житәкче тарафыннан язма рәвештә әлегә йөкләмә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Хокуксыз йөкләмәне үтәгән һәм бу йөкләмә биргән очракта житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

15. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

1. Гражданин муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый очракта:

1) аны законлы көченә кергән суд карары белән эшкә сәләтсез яисә чикле эшкә сәләтсез дип тану.;

2) муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча, законлы көченә кергән суд карары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жэзага тартылу;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган бүтән серне тәшкит итүче мәгълүматка рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждандә дөгъва итә торган муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча яки муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый белешмәләрне куллануга бәйле булса;

4) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында" Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә яисә аны узуга комачаулаучы һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыруның булуы.";

5) муниципаль берәмлек башлығы белән, әгәр муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү әлегә вазыйфаи затка буйсынуга яисә аның контроленә бәйле булса, яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга яисә аларның икенчесенә контроленә бәйле булса, муниципаль берәмлек башлығы белән (муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуына яисә аның контроленә бәйле булса, Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү аларның берсенә турыдан-туры буйсынуына яисә контрольгә алынуына бәйле;

6) Россия Федерациясә граждандлығын туктату, чит ил граждандлығын туктату - аның нигезендә чит ил гражданды муниципаль хезмәттә булырга, чит ил граждандлығын алырга, яисә аларга Россия Федерациясә граждандының Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документны алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданды, чит ил дәүләте граждандлығы булган Россия Федерациясә гражданды Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган чит ил гражданды алырга хокуклы., муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданды булган, алар нигезендә чит ил гражданды муниципаль хезмәттә булырга хокуклы очрактардан тыш, чит ил граждандлығы (чит дәүләтләр) булу.;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яки ялган мәгълүматлар тапшыру.;

9) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында" Федераль законда, "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрәндәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - "коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган мәгълүматларны яки муниципаль хезмәткә кергәндә дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүматларны тапшырмау.;

9.1) Нигезләмәнең 18.1 пунктында каралган мәгълүматларны тапшырмау;

10) чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, аның законлы нигезләренә ия булмаган килеш, чакыру комиссиясе бәяләмәсе (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан тыш) нигезендә - күрсәтелгән бәяләмәгә карата Россия Федерациясе субъектының хәрби хезмәткә чакыру комиссиясенә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 10 ел эчендә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясенә тиешле субъектының хәрби хезмәткә чакыру комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмәгә граждан шикаяте буенча судка шикаять белдерелгән булса, , - суд карары законлы көчкә кергән көннән алып 10 ел эчендә күрсәтелгән Бәяләмәне чыгарганда һәм (яисә) Россия Федерациясе субъектының тиешле чакырылыш комиссиясе карары чыгарганда гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә карата шикаяте буенча хокуклары бозылмаган дип танылды.

2. Граждан контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнергә тиеш түгел, ә муниципаль хезмәткәр Муниципаль берәмлек башлыгы белән якин туганлык яки үзлекләре (ата-аналары, хатыннары, балалары, абыйлары, сеңелләре, шулай ук абыйлары, сеңелләре, ата-аналары, ир белән хатынның балалары) очрагында контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын били алмый.

2.1. Граждан муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы Рәисе, Рәисе урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләнергә тиеш түгел, ә муниципаль хезмәткәр якин туганлык яисә үзлекләре (ата-аналары, хатыннары, балалары, абыйлары, апалары, сеңелләре, ата-аналары, ата-аналары, ирле-хатынлы балалары) белән муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы рәисе, муниципаль берәмлек башлыгы, жирле администрация башлыгы вазыйфаларын башкара алмый., тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре тарафыннан.

3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшыкә житкәннән соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

4. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр, жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау максатларында әлеге жирле үзидарәнең сайланулы профсоюз органында, әлеге вазыйфаны биләгән чорда муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен якый алмый.

16. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

1. Муниципаль хезмәт үтү сәбәпле муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү очракта:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына сайлану яисә Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазыйфасына билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән башлангыч һөнәр берлеге оешмасының сайлау органында түләүле сайлау вазыйфасына сайлау.;

2) шәхсән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөгылләнәргә, коммерция оешмасы белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга (сәяси партия белән идарәдә катнашудан тыш; һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән башлангыч һөнәр берлегенә сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашырга;; съездда (конференцияләрдә) яки башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчмәсез милек милекчеләр ширкәтләренә гомуми жылышында катнашу; әлеге коммерциячел булмаган оешмалар (жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән сәяси партиядән һәм һөнәр берлеге органыннан тыш) белән идарә итүдә түләүсез нигездә яисә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә рәхсәте белән, аларның коллегияль идарә органнары составына керүдән тыш, ул муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә алынган, яллаучы (эш бирүче) вәкиле рәхсәте белән алынган,), муниципаль

хокукый актлар нигезендә, муниципаль берәмлек исемнән муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында катнашу өлешләре) белән идарә итү вәкаләтләрен гамәлгә кую тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә, гамәлгә куючы (акционер, катнашучы) оешма һәм ревизия комиссиясе мәнфәгатләрән түләүсез нигездә тапшырудан тыш; федераль законнарда каралган башка очракларда;

3) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә ышанычлы вәкил булырга яисә аңа буйсынырга тиеш;;

4) вазыйфай хәлгә бәйлә рәвештә яисә вазыйфай бурычларны үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүне (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек булып таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйлә рәвештә алынган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга барырга.;

6) вазыйфай бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда, матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга.;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән белешмәләрне яки хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яки кулланырга.;

8) әгәр дә бу аның вазыйфай вазыйфаларына керми икән, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлегенә карата гавами фикерләргә, фикер йөртүләргә һәм бәяләүләргә, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, рөхсәт итәргә.;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка, әгәр дә әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керсә, чит ил дәүләтләренең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренең, башка ижтимагый берләшмәләренең һәм дини берләшмәләренең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни) кабул итәргә, әгәр дә аның вазыйфай вазыйфаларына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керсә, муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифай нигезләмә өстенлекләреннән файдаланырга.;

11) үз вазыйфай урынын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатләрәндә файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләренең, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләренең (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм ижтимагый үзешчәнлекнең бүтән органнарыннан тыш) структураларын булдырырга яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә.;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфай бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә итү органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның бүтән органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә эш итүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә.;

15) бары тик чит дүүлөтлөр, халыкара Һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданныр Һәм гражданныгы булмаган затлар хисабына гына финанслана торган түлөүле эшчәнлеккә яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтенең башка, эгәр дә Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, шөгыйльләнергә.

2. Жирле администрация башлығы вазыйфасын контракт буенча биләгән муниципаль хезмәткәр, укытучы, фәнни Һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түлөүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни Һәм башка ижади эшчәнлек, Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дүүлөтлөр, халыкара Һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданныр Һәм гражданныгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый. Контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, эгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә итү органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган оешмаларының башка органнары Һәм Россия Федерациясе территориясендә эш итүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3. Муниципаль хезмәттән киткәннән соң граждан оешма яисә физик затлар мәнфәгатләрәндә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә хезмәт вазыйфаларын башкару белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исеMLEгенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән киткәннән соң, ике ел дөвамында, эгәр бу оешма белән муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына керсә, әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамә шартларында эшне башкарырга Һәм башкарырга хокуклы түгел., муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү Һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган мәнфәгатләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгынан башка.

17. Муниципаль хезмэттә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу

1. Әлеге Нигезләмәнең максатлары өчен "коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән "мәнфәгатьләр каршылыгы" төшенчәсе кулланыла.

2. Әлеге Нигезләмәнең максатлары өчен "коррупциягә каршы тору турында" Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән "шәхси кызыксыну" төшенчәсе кулланыла.

3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазифаи яки хезмәт хәлен үзгәртүдә, хәтта аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларны үтәүдән читләштергәнчегә кадәр һәм (яки) аның мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килүгә сәбәп булган табыштан баш тартуда булырга мөмкин.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазьләрен (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) биләве мәнфәгатьләр конфликтна китерсә яки китерә алса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Мәнфәгатьләр каршылыгын, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында мәғлүм булган эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле, муниципаль хезмәткәрне биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштереп калу чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

7. Муниципаль хезмәткәрнең үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрү яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне тәэмин итү һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясә аппаратында муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнә торган тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссияләр (алга таба әлеге пунктта - Комиссия) төзелергә мөмкин.

9. Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә хокукый акты белән даими булмаган нигездә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм персонал составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

10. Комиссия составына муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында яллаучы (эш бирүче) вәкиле һәм (яки) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук фәнни, мәгариф һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

11. Комиссия составы комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясып алырлык мәнфәгатьләр каршылыклары килеп чыгу мөмкинлегеннән мәхрүм ителсен өчен төзелә.

17.1. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) вазыйфаи вазыйфаларны намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга.;

2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, гадел мөнәсәбәтне тәэмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялган мөнәсәбәт булдырмау;

3) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;;

4) сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

5) гражданныр белән мөрәҗәгатьтә корректлык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакый горәф-гадәтләренә һәм горәф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтү;

7) төрлә этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга.;

8) милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итү;

9) аның абруена яки муниципаль орган абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкчә булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәҗбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

18. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат бирү

1. Тиешлә исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданныр, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүчә муниципаль хезмәткәрләр үз керемнәре, мөлкәтә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, мөлкәтә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт гражданны хезмәткәрләренә керемнәре, мөлкәтә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

2. Муниципаль хезмәткәр, замещающий вазыйфасы муниципаль хезмәт, включенную тиешлә исемлегә, бурычлы белешмәләр бирергә турында үз чыгымнары турында, шулай ук үз хатынының (ире) һәм балигь булмаган балаларының тәртиптә һәм форма буенча, алар, билгеләнгән тәкъдим итү өчен белешмәләр бирү турында керемнәре, чыгымнары турында, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре дәүләт гражданны хезмәткәрләр Татарстан Республикасы.

3. Муниципаль хезмәткәр чыгымнарының, аның хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору "коррупциягә каршы тору турында" Федераль законда һәм "дәүләт Вазыйфаларын биләүчә затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрәндәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясә Президентының норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Әлегә пункт нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр, федераль законнар белән дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүчә белешмәләргә кертелмәгән очракта, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан, дини яки башка иҗтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына, шулай ук физик затларның, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, мөлкәтә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрдән турыдан-туры яисә турыдан-туры булмаган формада иганә (взнослар) жыю өчен файдалану рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәтә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында яки бу белешмәләрдән Россия Федерациясә законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаеплә затлар Россия Федерациясә законнары нигезендә жаваплы.

7. Тапшырмаган муниципаль хезмәткәрләргә турындагы мәгълүматларны үз керемнәре, чыгымнары турында, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук керемнәре, чыгымнары турында, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре, хатынының (ире) һәм балигь булмаган балаларының очракта, тамаша, мондый белешмәләр бирү мәжбүри, йә тамаша заведомо недостоверных яки тулы булмаган мәгълүмат булып тора правонарушением, влекущим увольнение муниципаль хезмәткәрнең белән муниципаль хезмәт.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнар тарафыннан керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу, аларның "коррупциягә каршы тору турында" Федераль законда һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларын үтәү турында чикләүләргә һәм тыюларны, таләпләргә үтәү Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнарга карата оператив-эзләү чараларын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар, мондый вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, мондый гражданнарның иренә (иренә) һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балигь булмаган балаларына карата муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә жибәрелә.

10. Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын башкаручы зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр Лаеш муниципаль районының «Интернет " мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында урнаштырыла.

11. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында әлегә статьяның 10 өлеше нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты карары буенча гамәлгә ашырыла.

12. Әлегә статьяның 10 өлеше нигезендә башкарылган тикшерү нәтижәсендә Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын контракт, чикләүләр, тыюлар, әлегә Федераль законда, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның чыгымнарының һәм башка затларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән бурычларны үтәмәү фактларын, контракт буенча Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче затның үтәмәү фактларын ачыклаганда", "Аерым категория затларга счетлар (керемнәр) ачуны һәм ия булуны, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында акча һәм кыйммәтләргә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән вәкаләтле орган контракт буенча Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлегә башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать итә, бүтән дисциплинар жазаны тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле Никольский авыл жирлегә Советына яисә судка куллануда.

13. Татарстан Республикасы дәүләт органы (күрсәтелгән органның коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен жаваплы бүлекчәсе яисә вазыйфаи заты), тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның, шулай ук аларның хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торуны гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

18.1. Интернет " мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүматны тапшыру"

1. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүне дэгъвалаучы "Интернет" булган гражданның мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге сайтларның адреслары һәм (яки) битләре турында мәгълүматлар, шулай ук аларның тәңгәлләштерергә мөмкинлек бирүче белешмәләр яллаучы вәкиленә тапшыралар:

1) муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүне дэгъвалаучы гражданның муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр, муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бұрычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат орнаштыру очраklarын тыш, ел саен.

2. Әлеге пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүне дэгъвалаучы гражданның тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тарафыннан хисаптан соң килә торган елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Шушы пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча тапшырыла.

3. Яллаучы вәкиле карары буенча вакаләтле муниципаль хезмәтләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә дэгъвачылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртә, шулай ук әлеге пунктның 1 пункты бар. өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

IV. Муниципаль хезмәткә керү тәртібе, аны үтү һәм туктату

19. Муниципаль хезмәткә керү

1. 18 яшкә җиткән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм "Россия Федерациясе Федерациясендә муниципаль хезмэт турында" Федераль закон һәм муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында" Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмэт белән бәйлә чикләүләр боларак керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда женес, раса, милләт, чегыш, милек һәм вазифа хәле, яшәү урыны, дин, иҗтимагый берләшмәләргә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри һәм эш сыйфатларына байлә булмаган башка шартлардан чыгып, нинди дә булса турыдан-муниципаль хезмәткәрләр туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә кергәндә гражданның тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) федераль башкорт хакимият органнары хакимият органнары тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкәләтле вәкиллеге белән билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмэт кенәгәсен, хезмэт килеше (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklarдан тыш;

5) Мәгариф турында документ; 6) Мәжбүри пенсия иминиятенә иминият таныклыгы, хезмэт килеше (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklarдан тыш;

7) физик затның Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органының исәпкә куелуы турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запастагы гражданның һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулы торган авыруның булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен керемнәр, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр;

10.1) Нигезләмәнең 18.1 пунктында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе президентлары указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

4. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт турындагы Кодексы, муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелгә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелгән тарафыннан бирелә торган белешмәләрне тикшерүгә өстәлмә таләпләр куя ала.

5. Шушы пунктның 4 өлешендә каралган тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар билгеләнгән очракта, күрсәтелгән гражданнар муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләрендә язма рәвештә хәбәр ителә.

6. Гражданнарның муниципаль хезмәткә килүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүе нәтижәсендә, "Россия Федерациясе Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда каралган үзгәртелгән исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

7. Жирле администрация башлыгы вазыйфасына күрсәтелгән вазыйфаны биләүгә конкурс нәтижәләре буенча керә торган гражданнар контракт төзи. Контракт буенча төзелә администрациясе вазыйфасын биләү тәртибе һәм әлеге вазыйфага контракт буенча билгеләнүче зат белән контракт төзү һәм өзү тәртибе "Россия Федерациясе Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гоми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон номеры белән билгеләнгән. Контракт буенча буенча жирле администрациясе башлыгы вазыйфасына билгеләнүче зат белән контрактның типлаштырылган формасы шушы Нигезләмәгә 2 нче кушымта белән билгеләнгән.

8. Гражданнарның муниципаль хезмәткә керүе яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү турындагы актлары белән рәсмиләштерелә.

9. Муниципаль хезмәткә хезмәт килеше яклары-яллаучы (эш бирүче) вәкиле һәм муниципаль хезмәткәр.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәтнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

20. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзүгә бәйге үткәрелгә мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачыларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфаларына билгеләнгән квалификациясе таләпләренә туры килүен билгеләү гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс уздыру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органнары тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукый акт белән билгеләнә. Үткәрү тәртибе аның шартларын, аны үткәрү датасын, вакыты һәм урыны, шулай ук хезмәт килешүе конкурс проектлары үткәрү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе эгъзаларының гомми саны һәм аны формалаштыру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнгән. Шәһәр округында орнашкан авыл торак пунктларында жирле администрация вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыру йөкләнә торган жирле администрациянең территориаль органнары житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс уздырылган очракта муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясен төзү тәртибе әле авыл торак пунктларының һәркайсында гражданнар жыены тарафыннан күрсәтелгән кандидатуралар эгъзаларына арасын кертүне күздә тотарга тиеш.

3. Эшкә алучы вәкиле (эш бирүче) хезмәт килеше төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасына конкурсы нәтижәләре буенча бәйге комиссия тарафыннан алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

21. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килү-килмәвен билгеләү максатыннан үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;

2) 60 яшькә житкән;

3) йөкле хатын-кызлар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яки бала карау буенча ялда булган өч яшькә житкәнче.

Аттестация узган муниципаль хезмәткәрләрне отпусктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк булмаска мөмкин;

5) вакытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүе яки туры килмәве турында Карар Чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән аларны вазыйфаларында күтәрү турында, ә кирәк булган очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яки аттестация көненнән соң бер айдан да артык вакыт эчендә аның ризалыгы белән вазыйфасында түбәнәйтү турында бүләкләү турында Карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жиһәрү турында киңәшләр бирә ала.

5. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфасына кимү яки аның ризалыгы белән башка вазифага күчү мөмкинлеге булмау белән ризалашмаган очракта, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житмәү сәбәпле, биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмәттән азат ителергә мөмкин. Күрсәтелгән срок чыкканнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфаларда киметү рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне үткәрү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә муниципаль хокукый акт белән раслана.

22. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә җирле үзидарә органы җитәкчесе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе рәисе яисә муниципаль хокукый акт вәкаләтле бүтән вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм осталык буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килүе таләп ителә.;

2) җирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлеген җайга салучы акт, җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратының структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты бурычлары һәм функцияләре һәм анда муниципаль хезмәт вазыйфаларының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы;

3) муниципаль хезмэткэрнең идарә итү һәм башка карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмэткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча карарлар проектларын эзерләү, карау сроклары һәм тәртибе;;

6) муниципаль хезмэткэрнең шул ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе Аппараты муниципаль хезмэткэрләре, башка жирле үзидарә органнары муниципаль хезмэткэрләре, гражданнар һәм оешмалар белән вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә хезмәттәшлек процедуралары.

3. Вазыйфаи инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә, аттестацияләгәндә, муниципаль хезмэткэрнең һөнәри хезмэт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмэткэрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре муниципаль хезмэт вазыйфасын биләп торуга яки муниципаль хезмэткэрне кадрлар резервына керткәндә, аттестацияне үткәргәндә яки муниципаль хезмэткэрне бүләкләгәндә аның һөнәри хезмэт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

23. Муниципаль хезмэткэрләр белән хезмэт килешүен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациясе Хезмэт кодексында каралган хезмэт килешүен өзү нигезләреннән тыш, муниципаль хезмэткэрләр белән хезмэт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән чик яшькә ирешү;

2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату. - аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, чит ил гражданлыгын алырга, яисә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документны алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы, чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган чит ил гражданын алырга хокуклы., муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында" Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү.";

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

2. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмэткэрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмэткэрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елга гына рөхсәт ителә.

V. Эш вакыты һәм ял вакыты

24. Эш (хезмэт) вакыты

Муниципаль хезмэткэрлэрнең эш (хезмэт) вакыты хезмэт законнары нигезендә жайга салына.

25. Муниципаль хезмэткэр ялы

1. Муниципаль хезмэткэргә муниципаль хезмэтнең билэгән вазыйфасын һәм акчалата тотуны саклап калып, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмэт хакын исәпләү өчен хезмэт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

2. Муниципаль хезмэткэрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусктан тора.

3. Ел саен үткәрелә торган төп түләүле ял 30 календарь көн дәвамында муниципаль хезмэткэргә бирелә.

4. Ел саен түләнә торган өстәмә яллар муниципаль хезмэткэргә тиешле еллар эшлэгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук Россия Федерациясе Федераль законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очрактарда бирелә.

5. Муниципаль хезмэткэргә тиешле еллар эшлэгән өчен ел саен түләүле өстәмә ял бирү тәртибе һәм шартлары муниципаль хезмэт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

5.1. Өчен нормага салынмаган хезмэт көне билгеләнгән муниципаль хезмэткэргә хезмэт көне озынлыгы өч календарь көн дәвамында нормага салынмаган хезмэт көне өчен ел саен түләнә торган өстәмә ял бирелә.

6. Муниципаль хезмэткэргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән акча күләмен бер елдан да артык сакламыйча гына ял бирелә ала.

7. Муниципаль хезмэткэргә федераль законнарда каралган очрактарда акчалата керем сакланмыйча гына ял бирелә.

VI. Муниципаль хезмэткэр хезмәтенә түләү, муниципаль хезмэткэргә бирелә торган гарантияләр, муниципаль хезмэт стажы

26. Муниципаль хезмэткэр хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмэткэр хезмәтенә түләү муниципаль хезмэткэрнең вазыйфаи окладынан (алга таба - вазыйфаи оклад), шулай ук муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) торган акчалата тоту рәвешендә башкарыла.

2. Өстәмә түләүләргә керә:

1) тиешле елларны эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
2) муниципаль хезмэтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
3) Муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәмин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, түләү тәртибе яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтэгән өчен премияләр;;

4) айлык акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмә түләү;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнә торган түләү;

7) матди ярдәм.

3. Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән таләпләрне үтэгән килеш, муниципаль хокукый актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмэт көне шартларында эшлэгән өчен муниципаль хезмэткэрләргә ай саен компенсация түләү.;

2) төп хезмэт вазыйфаларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм үзгәртү һәм аларны югары юридик белемгә ия юрист яки башкаручы сыйфатында визалау керә торган муниципаль хезмэткэрләргә ай саен түләү (юридик эш өчен өстәмә));

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфай окладка ай саен өстәмә түләү;

4) муниципаль хезмәткәрләргә Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен вазыйфай окладка ай саен өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләр белән эшләү өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә билгеләнә.

5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хақы күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфай оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлекнең вәкилле органы тарафыннан чыгарыла торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

27. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфай инструкция нигезендә вазыйфай бурычларны үтәүне тәмин итүче эш шартлары;

2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы.;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль озынлыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен үткәрелә торган түләүле ялы тәмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү.;

5) вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп чыккан очракта, тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү;

6) вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян килгән очракта мәжбүри дәүләт иминләштерүе.;

7) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт узган чорда яисә ул туктатылганнан соң, ләкин вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килгән хезмәткә яраклылык чорында авырган яисә югалткан очракта мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе.;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда вазыйфай бурычларны үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе бетерелүгә яки жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсе өзелүгә яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

28. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү

1. Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә жирле үзидарә органнарында, муниципаль органнарда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләр (алга таба - жирле үзидарә органнары), әлегә Нигезләмәнең 1.1, 1.2, 2 һәм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, тиешле еллар эшлэгән өчен Татарстан Республикасы кодексы, әлегә нигезләмә (алга таба - тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия) нигезендә, әлегә пунктның 1.1, 1.2, 2 һәм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, тиешле еллар эшлэгән өчен:

1) тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен аның озынлыгы муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы кодексының 5 нче кушымтасы нигезендә билгеләнә торган муниципаль хезмәт стажы булу.

2) әлеге Нигезләмәнең 29 пункттындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында, 2 пунктының 3 пункттындагы "е" пунктчасында, шулай ук әлеге пунктның 2.1 өлеше нигезендә башка вазыйфаларда күрсәтелгән вазыйфаларда 10 елдан ким булмаган эш (хезмәт) стажы булу; 3) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең соңгы биләгән вазыйфасыннан һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат итү, каралган нигезләр буенча:

а) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 һәм 3 пунктлары (муниципаль хезмәткәрне сәләтсез яисә законлы көченә кәргән суд карары белән чикләнгән хокуктан файдалануга сәләтсез дип танылган очракта)";

б) 1-3, 5 пунктлары (дәүләт хезмәтенә күчерелгән яисә сайланма эшкә (вазыйфага) күчкән очракта, 77 статьясындагы беренче өлешенең 7-9 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенең 1-3 пунктлары, Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 83 статьясындагы беренче өлешенең 2, 5 һәм 7 пунктлары белән.

1.1. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункттында, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен вазыйфа гамәлгә куелган вәкаләтләренең билгеләнгән чоры тәмамлануга бәйле рәвештә хезмәт шартнамәсә вакыты чыккан очрактан тыш), муниципаль хезмәткәрләр "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункттында, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пункттында каралганча, Әгәр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгән вакытта алар "иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирә торган яшькә җитсәләр, йә аларга вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясә яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясә билгеләнгән булса, әлеге пунктның 2 өлешендә билгеләнгән очрактан тыш.

1.2. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 3 пункттында (муниципаль хезмәткәрне законлы көченә кәргән суд карары белән яраксыз дип танылган очракта) каралган нигезләр буенча, 2 пунктта (муниципаль вазыйфаны биләгән затның вәкаләтләренең билгеләнгән срогы тәмамлануга бәйле рәвештә, үз вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен вазыйфасы билгеләнгән зат вәкаләтләренең үтәлешен тәмин итү өчен, муниципаль вазыйфа биләүче затның вәкаләтләре, 5 (дәүләт хезмәтенә күчерелгән яисә сайлаулы эшкә (вазыйфага) күчкән очракта, 77 статьясындагы беренче өлешенең 8 һәм 9 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенең 1 һәм 2 пунктлары, Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 83 статьясындагы беренче өлешенең 2, 5 һәм 7 пунктлары, эштән азат ителгән вакытка картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясен алуга бәйсез рәвештә, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия алу хокукына ия.

2. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункттында, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен вазыйфа гамәлгә куелган вәкаләтләренең билгеләнгән чоры тәмамлануга бәйле рәвештә хезмәт шартнамәсә вакыты чыккан очрактан тыш), муниципаль хезмәткәрләр "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункттында, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пункты нигезендә "Иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирә торган яшькә җиткәнче йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясә яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясә билгеләнгәнчә, әлеге Нигезләмәнең 29 пункттындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында күрсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) стажы, шулай ук әлеге пунктның 2.1 өлеше нигезендә эш (хезмәт) стажы булган очракта, тиешле елларны эшләгән өчен

2.1. Әлеге пунктның 1 өлешендәге 2 пунктында, 2 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән Эш (хезмәт) стажына шулай ук Татарстан Республикасында 1 өлешнең 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, 29 пунктның 2 өлешендәге 3 пунктындагы "а" - "д", "ж" һәм "з" пунктчаларында күрсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) чоры да исәпләнә, әгәр бу чорлар турыдан-туры элек булган һәм (яисә) турыдан-туры күрсәтелгән вазыйфаларда эшлэгән (хезмәткә) биш елдан артмаган очракта, әлеге Нигезләмәнең әлеге Нигезләмәнең 29 пунктындагы 2 өлеше. Шулай ук вакытта нигезләмәнең 1 өлешендәге 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, 29 пунктның 2 өлешендәге 3 пунктындагы "а" - "д", "ж" һәм "з" пунктчаларында күрсәтелгән, 1 өлешнең 1 һәм 2 пунктларында, 29 пунктның 2 өлешендәге 3 пунктындагы "е" пунктчасында күрсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) чоры да исәпкә алына.

3. Тиешле елларны эшлэгән өчен Пенсия "иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирә торган яшкә җиткәч йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгәч билгеләнә. Тиешле еллар эшлэгән өчен Пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле елда аның озынлыгы муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы кодексының 5 нче кушымтасы нигезендә билгеләнә торган муниципаль хезмәт стажы булганда, муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата тотуының 20 проценты күләмендә билгеләнә. Һәр тулы ел эчендә муниципаль хезмәт стажы тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күрсәтелгән стаждан тыш айлык акчалата тотуының 3 процентка арта. Шулай ук вакытта тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата керемнең 50 процентыннан артмаска тиеш.

4.1. Әгәр әлеге пунктның 4 өлеше нигезендә билгеләнгән тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләме "иминият пенсияләре турында" Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлеше нигезендә билгеләнгән картлык буенча иминият пенсиясенә беркетелгән түләүдән артмаса, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия картлык буенча иминият пенсиясенә күрсәтелгән беркетелгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

5. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен билгеләү муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары һәм вазыйфалары нисбәте нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләменнән артмаска тиеш.

6. Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасы буенча тиешле елларны эшлэгән өчен пенсиянең максималь күләмен исәпләгәндә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтененң тиешле вазыйфасы буенча вазыйфаи окладның максималь күләме (әгәр вазыйфаи оклад максималь һәм минималь эһәмияткә ия булса) кулланыла, ә стажның озынлыгы һәм ай саен түләү муниципаль хезмәткәргә тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен билгеләгәндә билгеләнгән шундый ук мәгънәләрдә исәпкә алына муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә.

7. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләме, муниципаль хезмәт тукталган көнгә яисә аларга картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукын бирә торган яшкә җиткән көнгә биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча йә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы буенча, әлеге вазыйфада эшләү вакыты кимендә 12 тулы ай тәшкил иткән очракта, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткән затның теләге белән исәпләнә. Муниципаль хезмәтнең күрсәтелгән вазыйфаларын бетергән очракта тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән мизгелгә акчалата эчтәлек күләме шундый ук яисә аңа тиңләштерелгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тигезлеге Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының тәңгәлләгән билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

8. Айлык акчалата тоту составына, тиешле еллар эшлэгэн өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә торган составка вазыйфаи оклад һәм Класс чины өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә кертелә.

9. Тиешле еллар эшлэгэн өчен пенсияне билгеләү әлеге пунктның 1 һәм 2 өлешләре нигезендә тиешле еллар эшлэгэн өчен пенсия алу хокукына ия булган электрон документ рәвешендә бирелгән граждан гаризасы буенча башкарыла.

10. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага кушымта итеп бирелә:

1) паспорт яисә шәхесне раслаучы башка документның күчermәсе, яше, гражданлыкка каравы;

2) хезмәт кенәгәсенә күчermәсе, шулай ук кирәк булганда муниципаль хезмәт стажын раслый торган һәм әлеге Нигезләмәнең 30 пункттында күрсәтелгән башка документларның күчermәләре.;

3) тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткән затның айлык акчалата тоту күләме турында белешмә, муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфай оклад һәм айлык түләүләр күләмен, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә билгеләү датасын үз эченә алган тиешле вазыйфасы буенча.

11. Әлеге пунктның 10 өлешендәге 1-3 пунктларында күрсәтелгән документларның күчermәләре белән бергә аларның төп нөсхәләре дә тапшырыла, алар документларны кабул иткәндә күчermәләре белән туры килә һәм мөрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

12. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча түләнә. Яшәү урыны алмаштырылганда, аны китерүне оештыруны да кертеп, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия түләү аның яңа яшәү урыны яисә пенсия эше нигезендә торы урыны буенча һәм теркәү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән теркәү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Татарстан Республикасы территориясеннән читкә даими яшәү өчен китүче (киткән) затларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

14. Тиешле елларны эшлэгән өчен Пенсия гариза биргән көннән, шул исәптән электрон документ рәвешендә, ләкин муниципаль хезмәт яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы дөүләт вазыйфасыннан яисә Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дөүләт вазыйфасыннан яисә дөүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе дөүләт вазыйфасыннан яисә федераль дөүләт хезмәте вазыйфасыннан азат ителгән көннән соң килә торган көннән дә иртәрәк түләнә һәм түләнә, шулай ук муниципаль хезмәт яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы Дөүләт, әлеге пунктның 3 өлешендә каралган.

15. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләнгән зат әлеге пунктның 14 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләгән очракта, тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия түләү күрсәтелгән вазыйфаларның берсен биләгән көннән соң туктатыла. Әлеге затларны күрсәтелгән вазыйфалардан азат иткәннән соң, аларга тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия элеккеге шартларда йә аларның, шул исәптән электрон документ рәвешендә бирелгән гаризасы буенча яңадан яңартыла, пенсия муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең соңгы вазыйфасы буенча яңадан билгеләнә.

16. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсияне индексацияләү (өстәмә арттыру), муниципаль хезмәткәрләренә вазыйфай окладларын үзәкләштерелгән тәртиптә арттырганда, әлеге пунктның 4 өлеше кагыйдәләре буенча исәпләнгән тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләмен арттыру юлы белән башкарыла. Тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия күләмен яңадан исәпләү (төзәтмәләр кертү) пенсионерның әлеге пунктның 4 һәм 7 өлешләре нигезендә, шул исәптән электрон документ формасында бирелгән гаризасы буенча муниципаль хезмәт стажын билгеләнгән тәртиптә үзгәрткәндә башкарыла. Бу очракта пенсия күләмен яңадан исәпләү пенсионер гаризасы кабул ителгән айдан соң килүче айның беренче числосыннан башкарыла. Гариза аларга мондый исәп-хисап ясау өчен кирәкле барлык документларны бер үк вакытта бирү шарты белән кабул ителә.

17. Әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм дәүләт граждан хезмәткәренә тиешле елларны эшләгән өчен пенсия, башка нигезләр буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсия, гомер буе карап торган өчен пенсия, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын яисә Татарстан Республикасында муниципаль вазыйфаларны биләгән затлар пенсиясенә ай саен өстәмә, өстәмә (гомерлеккә) айлык матди тәмин ителеш нигезендә бер үк вакытта тиешле елларны эшләгән өчен пенсия алу хокукына ия муниципаль хезмәткәргә ай саен, инвалидлык буенча пенсия (инвалидлык буенча иминият пенсиясеннән тыш), федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, Россия Федерациясенә башка субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар акчалары, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенә башка субъектлары, жирле бюджетлар, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә билгеләнә һәм финанслана торган картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә айлык башка өстәмә, федераль бюджет, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенә башка субъектлары, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия яисә аның теләге буенча башка түләү түләнә.

18. Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләр билгеләү, билгеләү, янадан исәпләү һәм түләү, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү һәм түләүне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан башкарыла.

19. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында башкасы каралмаган булса, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү, аны китереп житкерү, пенсиядән тотып калу өчен каралган тәртиптә башкарыла.

20. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү, пенсия күләмен билгеләү һәм янадан исәпләү, пенсия түләү, пенсия документларын алып бару, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләр билгеләү һәм түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

21. Муниципаль хезмәткәр, шул исәптән муниципаль хезмәттән эштән киткәннән соң да аның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле булган очракта, үлгән кешенә гаилә әгъзалары, федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә, туендыручысын югалткан очракта, пенсия алырга хокуклы. 22. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләренә билгеләү һәм түләү турындагы мәгълүмат социаль тәминатның Бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүматны социаль тәминатның Бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру (алу) "дәүләт социаль ярдәме турында"1999 елның 17 июлендәге 178-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

29. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыгы) даими (штат) нигездә эшләү (алмаштыру) чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларында (муниципаль Хезмәт муниципаль вазыйфаларында). Шул ук вакытта 2006 елның 1 гыйнварыннан муниципаль хезмәт стажына Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, ә аны раслаганчы - Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфалары реестры белән эшләү чорлары кертелә;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) әлеге пунктның 2 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы Дәүләт органнарында (Татарстан АССР) башка дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, шәһәрләрдә, поселокларда һәм авыл Советларында, халык депутатларының һәм аларның башкарма комитетларында вазыйфаларда, шул исәптән сайланулы нигездә, даими нигездә шарты белән, Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, дәүләт вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном, күрсәтелгән вазыйфаларда

эшләү (хезмәт итү) вакыты федераль законнар нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу хокукын бирә торган федераль дәүләт граждандан хезмәткәрләргә стажын исәпләгәндә исәпкә алына;

5) хәрби хезмәт үткән, хәрби хезмәт үткән, жинаять-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле елларны эшлэгән өчен Россия Федерациясә законнары нигезендә исәпләнгән вазыйфаларда (хәрби вазыйфаларда) хезмәт үтү (хәрби вазыйфаларда) ;

6) Федераль Салым полициясә органнары һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләргә эйләнешен тикшереп тору органнары хезмәткәрләргә вазыйфаларында, Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфалар исемлегә нигезендә билгеләнә торган вазыйфалар исемлегә нигезендә;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясә таможня органнары хезмәткәрләргә вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләргә вазыйфалары;

9) һөнәр берлекләргә органнарына сайлау (делегацияләү) нәтижәсендә дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфалардан азат ителгән, дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән башлангыч һөнәр берлегә органына сайланган (делегацияләнгән) һөнәр берлекләргә хезмәткәрләргә биләгән вазыйфаларны да кертеп, профсоюз органнарына сайлану (жибәрү) нәтижәсендә вазыйфалардан азат ителгән хезмәткәрләргә вазыйфаларын да кертеп, федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайлап куелган вазыйфаларда.:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук 1991 елның 6 ноябренә кадәр райкомнар хокуклары булган предприятие, оешмаларда парткомнарда, оешмаларда;

б) республика һәм жирле һөнәр берлекләргә органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр;

11) Татарстан Республикасы буюнча Россия Федерациясә Пенсия фонды бүлегә, Татарстан Республикасы районнарында һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясә Пенсия фонды идарәләргә житәкчеләргә, белгечләргә вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 мартына кадәр;

12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфаларда.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәткәрләргә вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфаларын биләү чорлары тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына түбәндәгә тәртиптә кертелә:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм дәүләт хезмәтенә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәткәрләргә вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларында, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәткәрләргә вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарында, күрсәтелгән реестрны раслаганнан соң, әлегә вазыйфаларны тиешле дәүләт хезмәткәрләргә вазыйфалары исемлегенә кертү очракларында, әлегә вазыйфаларны алга таба тиешле дәүләт хезмәткәрләргә вазыйфалары исемлегенә кертү очракларында;

2) 1995 елның 26 маеннан Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләргә реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләргә вазыйфалары реестрында каралмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт хезмәткәрләргә вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслаганчыга кадәр, әлегә вазыйфаларны алга таба тиешле дәүләт вазыйфалары яисә дәүләт хезмәткәрләргә вазыйфаларының исемлегенә кертү очракларында, эш (хезмәт) чорлары;;

3) 1995 елның 26 маена кадәр житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләргә вазыйфаларын, сайлап куелган вазыйфаларны биләү чорлары.:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы дәүләт (Парламент) Контроль комитеты һәм аның аппараты;

в) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның аппараты;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, дәүләт идарәсенә башка органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе (идарә органнары) органнарында;

д) Татарстан Республикасы вәкилләргә;

е) жирле дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнары (район, шәһәр, район шәһәрләрендә халык депутатлары Советлары, районнар администрацияләре, республика эһәмиятендәге шәһәрләр, районнар) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституциячел күзәтчелек комитеты;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайлап куелган вазыйфаларны биләү чорлары;:

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССРның Югары Советы) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, поселоклар, авыл Советларында, халык депутатларының һәм аларның аппаратларында;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, район башкарма комитетлары, шәһәрләрдә, поселоклар һәм авыл Советлары халык депутатларының башкарма комитетлары;

в) Татарстан АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыкларында һәм ведомстволарында.

3. Муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар кертелә.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле елларны эшлэгән өчен ел саен түләнгән торган өстәмә отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Столбище авыл жирлегендә Уставында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы муниципаль берәмлегендә Уставында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә, "Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында" 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлешендә дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә (исәпләнә).

30. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажы, чакырылыш буенча гражданның хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш, календарь тәртиптә башкарыла, ул ике эш көне өчен хәрби хезмәт көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда хезмәт (эш) чоры гомумиләштерелә.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ булып билгеләнгән үрнәктәге хезмәт кенәгәсе тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә исәпкә алынучы хезмәт кенәгәсендә язулар аларны хезмәт кенәгәсенә кертелгән көнгә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелгәнә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелүче хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дәрәҗә яки төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслаучы язмалар булмаган очракларда әлегә стаж шушы стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслаучы документларның күчәрмәләрен кушып күрсәтелгән белешмәләр нигезендә раслана.

4. Хәрби хезмәт узу, ана тиңләштерелгән башка хезмәт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт узу чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчеләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар, хезмәт исемлекләре белән расланырга мөмкин.

5. Кирәкле очракларда әлегә Нигезләмәнең 29 пункттында каралган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен хокукый актларның күчәрмәләре йә вазыйфага билгеләп кую яисә вазыйфадан азат итү турында аларның күчәрмәләре тапшырылырга мөмкин.

6. Хезмәткәге югары казанышлар өчен бүләкләү күләме муниципаль хезмәт вазыйфасын муниципаль хезмәт вазыйфасын били торган жирле үзидарә органы акты белән, муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе карары нигезендә билгеләнә. Әлегә комиссия жирле үзидарә органының хокукый акты белән төзелә. Муниципаль хезмәт стажын билгеләү буенча комиссия турында Нигезләмә Жирле үзидарә органы тарафыннан раслана.

7. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган

тарафыннан тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткәндә, билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә билгеләнә.

VII. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

31. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаларын намуслы һәм нәтиҗәле башкарулары, мактауга лаек хезмәте, аерым мәһим һәм катлаулылыктагы биремнәрне үтәве өчен түбәндәге бүләкләр кулланыла ала:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк тапшыру;
- 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яки бүләкләрнең башка төрләрән бүләкләү.;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Лаеш муниципаль районы Никольский авыл жирлегендә Уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка төр кызыксындыру.

2. Әлеге пунктның 1 өлешендә каралган бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

32. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт вазыйфаларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар җәза кулланьрга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар жинаятькә юл куйган муниципаль хезмәткәр вакытлыча (әмма бер айга гына), дисциплинар җаваплылык мәсьәләсен хәл иткәнчегә кадәр, акча тотуны саклап калып, вазифаларыннан читләштерелә ала. Бу очракта муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар Жәзаларны куллану һәм исәптән төшерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

33. Мәнфәгәтьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны, таләпләрне үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгәтьләр конфликттын булдырмау яки жайга салу турында таләпләрне үтәмәгән өчен Нигезләмәнең 32 пункттында каралган түләтүләр салына.

2. Әлеге Нигезләмәнең 17 һәм 18 пунктларында каралган хокук бозулар кылган очрақларда ышаныч югалу сәбәпле муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттән китәргә тиеш. 3. Әлеге Нигезләмәнең 17, 18 һәм 32 пунктларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) тарафыннан нигездә кулланыла:

1) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад (алга таба-хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе);

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгәтьләр конфликттын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре, әгәр тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жиберелгән булса;

3) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе доклады, анда аны кылуның факттагы хәлләре бәян ителә һәм бары тик аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты белән генә муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы (ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат ителү рәвешендә түләтүне кулланудан тыш));

4) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

5) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерүне үткәрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфай затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яисә жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү өчен нигез була алмый.

6. Тикшерү үткәргәнчегә кадәр Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе муниципаль хезмәткәрдән язмага аңлатма таләп итәргә тиеш. Әгәр ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән аңлатма тапшырылмаса, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә булып тормый.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 17 пункттындагы 5 яки 7 өлешендә каралган хокук бозулар кылган очрақта, тикшерү нәтижәләре турындагы доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгәтьләр конфликттын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул муниципаль хезмәткәргә дисциплинар жәза куллану буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тәкъдимнәр эзерли. Муниципаль хезмәткәрләргә башка хокук бозу очрагында тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсенә эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

8. Әлеге Нигезләмәнең 17, 18 һәм 32 пунктларында каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмәткәрләргә кылынган коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлыгы, муниципаль хезмәткәрләргә башка чикләүләр һәм тыюлар, коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән мәнфәгәтьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаларын башкаруның алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

9. Әлеге Нигезлэмәнең 17, 18 һәм 32 пунктларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә яраксызлыгы, отпускта булу чорын исәпкә алмыйча, коррупция хокукын бозган көннән бер айдан да соңга калмыйча, нигезле сәбәпләр аркасында хезмәттә булмаган башка очрақларда кулланыла, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткөрү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә куелган таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан күрсәтелгән Тикшерү материалларын карау вакыты. Шулай ук вакытта жәза коррупцион хокук бозу кылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча кулланылырга тиеш.

10. Аларга коррупциячел хокук бозу кылган очракта, муниципаль хезмәткәргә карата жәза алу турындагы актта түләтүне куллану нигезе сыйфатында "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

11. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм нигезлэмәләре бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләттерү куллану турындагы актның күчәрмәсе, мотивларны күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән алып өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Жәза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикәят бирелергә мөмкин.

13. Әгәр дә түләттерелгән көннән соң бер ел эчендә муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезлэмәнең 32 пунктындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар жәзага тартылмаса, ул түләтелмәгән дип санала.

14. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезлэмәнең 32 пунктындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар жәзаны үз инициативасы, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы яисә аның турыдан-туры житәкчесе үтенече буенча дисциплинар жәза алган көннән бер ел үткәнчегә кадәр төшерергә хокуклы.

15. "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле эштән азат ителгән затлар реестрына, ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат итү рәвешендәге жәза куллану турындагы белешмәләр кертелә.

VIII. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

34. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезлэмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм күрсәтелгән тәкъдимнәргә эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне һәм тиешле документларны рәсмиләштерүне оештыру;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару;
- 5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;
- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныкчыларын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;
- 10) Кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;
- 11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дәрәжәсиз тикшерүне оештыру, шулай ук дүрләт серен тәшкит итә торган белешмәләргә билгеләнгән форманың рәхсәтен рәсмиләштерү;
- 12) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне үтәүне тикшерүне оештыру;
- 13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча консультация бирү;

14) хезмэт законнары Һәм әлеге Кодекста билгеләнә торган башка кадр эшләре мәсьәләләрен хәл итү.

3.1. Муниципаль хезмәт өчен килешү нигезендә кадрлар әзерләү

1. Столбище авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында Россия Федерациясе законнары нигезендә Һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, гражданның килешү нигезендә муниципаль хезмәт өчен әзерләүне оештыра алалар.

2. Алга таба муниципаль хезмәтне узу йөкләмәсе белән максатчан уку турындагы шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә Һәм күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт үтү буенча гражданның уку тәмамланганнан соң билгеләнгән срок эчендә йөкләмәсен күздә тоталар.

3. Максатчан уку турында килешү төзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә Һәм жирле үзидарә органында оештырыла торган Конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле Һәм (яки) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт Һәм кадрлар, Юридик (хокукый) бүлекчәләр мәсьәләләре буенча бүлектән, ә андый бүлекчәләр булмаган очракта) кертелә - максатчан уку турындагы килешү нигезендә граждан муниципаль хезмәт үтәргә тиеш булган жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар Һәм юридик (хокукый) алып бару өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал мәгълүматларны күрсәтмичә чакырылган фәнни, мәгариф Һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре. Бәйсез экспертлар саны Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул иткән карарларга йогынты ясып алырлык мәнфәгатьләр каршылыклары килеп чыгу мөмкинлеген булдырмас өчен формалаштырыла.

7. Конкурс комиссиясе рәисеннән, рәис урынбасарыннан, сәркатипдән Һәм комиссия әгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында килешү төзүгә конкурс үткәрү турындагы мәгълүмат "Камская новь" район газетасында ("Кама ягы") басылып чыгарга Һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында әлеге конкурсны үткәрү датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Әлеге пунктның 8 пунктында каралган конкурсны үткәрү турындагы мәгълүматта гражданның тарафыннан уку тәмамланганнан соң алмаштырылырга тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; әлеге вазифаларга карата квалификация таләпләре; әлеге пунктның 11 пунктына туры китереп конкурстка тапшырыла торган документлар исемлегенә, аларны кабул итү урыны Һәм вакыты; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган срок; конкурсны үткәрү датасы, урыны Һәм тәртибе; максатчан уку турында шартнамә төзүгә кандидатларны бәяләү Һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары күрсәтелә; язма бирем темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса), шулай ук башка мәгълүмат материаллары да булырга мөмкин.

10. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурста катнашу хокукына Россия Федерациясе дәүләт телен белүче Һәм беренче тапкыр көндәзгә формада белем алучы Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары хисабына көндәзгә формада белем алучы гражданның ия. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергән вакытта, шулай ук әлеге пунктның 34 өлешендә каралган барлык вакыт эчендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) муниципаль хезмәткә керүче гражданны жирле үзидарә органына тапшыру өчен федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, фотоларны кушып, үз кулы белән тутырылган Һәм имзаланган анкета;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурстка килү белән шәхсэн тапшырыла);

4) хезмәт кенәгәсе күчермәсе яки гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлегенә элек гамәлгә ашырылмаган очраклардан тыш);

5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон нигезендә граждандә муниципаль хезмәткә керүгә һәм аны узуга комачаулый торган авыруның булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе.";

6) белем бирү оешмасыннан граждан беренче тапкыр көндөзгә уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алуын, шулай ук үзләштерә торган белем бирү программасы турында (һөнәр, белгечлек яки эзерлек юнәлешен күрсәтеп), граждан тарафыннан уку планы нигезендә арадаш аттестацияләр узуга нәтижәләре турында, аның уставында һәм мәгариф оешмасының эчке тәртибе кагыйдәләрендә каралган вазыйфаларның үтәлеше турында белешмәне үз эченә алган белешмә.

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчәсе карары буенча әлеге статьяның 11 өлеше нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән персонал белешмәләренң һәм башка белешмәләренң дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә торган Конкурс комиссиясе утырышы әлеге статьяның 11 өлешендә күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамлангандан соң 14 календарь көненнән дә соңга калмыйча уза. Конкурс комиссиясе утырышы урыны, датасы һәм вакыты турында конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш үткәрелгән көнгә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс комиссиясе рәйсе, ә аның булмавында конкурс комиссиясе рәйсе урынбасары үткәрә.

14. Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, вәкаләтле санала.

15. Конкурс комиссиясе карарлары ачык тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта конкурс комиссиясе утырышында рәйслек итүче тавыш биргән карар кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге статьяның 11 өлешендәге 1 - 6 пунктларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижәләре буенча бәяли. Конкурс процедуралары жирле үзидарә органы карары буенча индивидуаль әңгәмә, тест үткәрү һәм (яки) язма биремне күздә тоталар.

17. Әлеге әңгәмә барышында претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча башкарыла:

- 1) теоретик белем дәрәжәсе;
- 2) логическое төзү җавап;
- 3) сөйләм белеме һәм культураны;

4) претендентның мәгариф оешмасында өлгереш дәрәжәсе, фәнни басмалар булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм белем бирү оешмалары үткәрә торган башка чараларда катнашу.;

5) булу һөнәри мотивация;

6) жирле үзидарә органнарында практика узуга.

19. Шәхси әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяленә:

1) претендент эзлекле рәвештә, теманы тулы күләмдә ачты;

2) претендент теманың эчтәлеген тулысынча ачып бирсә, ике баллга тигез итеп, әмма төгәлсезлеккә һәм кечкенә хаталарга юл куйса.;

3) бер баллга дәгъва кылучы эзлекле булса да, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлеккә һәм хаталарга юл куйган.;

4) әгәр дәгъва кылучы теманың эчтәлеген ачмаган икән, шактый төгәлсезлекләр һәм хаталар жибергән.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга тапшырылган баллар конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан туплана.

21. Претендентлар тестлары жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы торуга өлкәсендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлегенә өлкәсенә караган мәсьәләләрен белүгә туры китереп үткәрелә.

22. Тест нәтижеләрен бәяләү претендентның тест сорауларына биргән дәрәс җаваплардан чыгып, конкурс комиссиясе тарафыннан башкарыла.

23. Тест нәтижеләре буенча конкурс комиссиясе эгъзалары тарафыннан претендентларга куела:

- 1) биш балл, әгәр дә дәрәс җаваплар бирелгән 86-100 процент сораулар тест;
- 2) дүрт балл, әгәр дәрәс җаваплар бирелде 70-85 процент сораулар тест;
- 3) тест сорауларының 51-69 процентына дәрәс җаваплар бирелсә, өч балл;
- 4) ике балл, әгәр дә дәрәс җаваплар бирелде 35-50 процент сораулар тест;
- 5) бер балл, әгәр дәрәс җаваплар бирелде 20-34 процент сорауларны тест;
- 6) ноль балл, әгәр бирелә дәрәс җаваплар кимендә 20 процент сорауларны тест.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәрү турындагы мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча басма рәвештә әзерләнә.

25. Язма бирем темасы дегъва кылучының Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлегә өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүен ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары булып бирелгән теманы тулысынча ачу, язма сөйләм культурасы тора.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе эгъзалары тарафыннан бәяләнә:

- 1) претендент эзлекле рәвештә, язма биремнең эчтәлеген тулы күләмдә ачса, өч баллга;
- 2) претендент язма биремнең эчтәлеген тулы күләмдә ачса, ике баллга төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар жибәргән.;
- 3) претендент эзлекле, әмма язма биремнең эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган очракта, бер баллга төгәлсезлек һәм хаталар юл куйган.;
- 4) язма бирем темасы эчтәлеген дегъвачы ачмаган очракта ноль балл.

28. Язма биремне бәяләү нәтижеләре буенча дегъвачыга тапшырылган баллар конкурс комиссиясе эгъзалары тарафыннан туплана.

29. Конкурс процедуралары нәтижеләре буенча иң күп балл жыйган дегъва кылучы конкурста жиңүче дип санала.

30. Конкурс комиссиясенә тавыш бирү нәтижеләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, ул конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан имзаланна. 31. Конкурс комиссиясенә жиңүченә билгеләү турындагы карары конкурста жиңгән претендент белән жирле үзидарә органы тарафыннан максатчан уку турында шартнамә төзү өчен нигез булып тора.

32. Конкурста катнашкан гражданның язма формада аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә нәтижеләр турында хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашу белән бәйлә чыгымнар (конкурс уздыру урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наймга алу, Яшәү, элементә чаралары хезмәтеннән файдалану һ.б.) гражданның тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланганнан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри үтү срогы максатчан уку турында килешү белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындагы Шартнамәгә ярашлы рәвештә, жирле үзидарә органы гражданның социаль ярдәм чараларын биргән сроктан да ким була алмый, ләкин биш елдан да артмый.

35. Максатчан уку турында шартнамә якларның бурычлары һәм җаваплылыгы Россия Федерациясе законнары нигезендә максатчан уку турында шартнамә белән билгеләнә.

36. Максатчан уку турында килешү гражданның белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан уку турындагы шартнамәдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

35. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы яллаучы (эш бирүче) вәкиленә кирәкле мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләре белән эшкәртәргә кирәк.

36. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

1. Муниципаль хезмәткәр үз эшен башлап жибәрә, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар теркәлә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән кыскартканда аның шәхси эше жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең соңгы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясе архивында саклана.

3. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органын, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясен бетергәндә аның шәхси эше жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлекнең ликвидацияләнгән жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе функцияләре тапшырылган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә яки аларның варисларына саклауга тапшырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

37. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры

1. Лаеш муниципаль районында Никольский авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

3. Муниципаль хезмәткәр үлгән (үлгән) яки муниципаль хезмәткәрне судның законлы көченә кәргән карары белән аның булмавы яисә вафаты дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр реестрдан үлем (үлем) көне яки суд карары законлы көченә кәргән көнне төшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

38. Кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре муниципаль хезмәт

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре булып торалар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларына, аларның һөнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, югары квалификацияле белгечләр билгеләп кую.;

2) муниципаль хезмәткәрләрне хезмәт буенча алга этәрүгә ярдәм итү.;

3) муниципаль хезмәт өчен кадрлар эзерләү һәм муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем бирү.;

4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле куллану;

5) аттестация үткәрү юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең эш нәтижеләрен бәяләү;

6) гражданны муниципаль хезмәткә кәргәндә һәм аны узганда кадрлар белән эшләгәндә кадрлар сайлауның заманча технологияләрен куллану.

39. Муниципаль хезмәттә Кадрлар резервы

Лаеш муниципаль районының Никольский авыл жирлегендә муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен Кадрлар резервы булдырыла ала.

IX. Муниципаль хезмәтне һәм аны үстерү программасын финанслау

40. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү, пенсия белән тәэмин итү чыгымнарын, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләренә тәэмин итүгә бәйле башка чыгымнарын да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла, әгәр муниципаль хезмәт турында Федераль законда яисә Татарстан Республикасы кодексында башкача билгеләнмәгән булса.

41. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәт үсеше муниципаль хезмәтне үстерү программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтне үстерү программалары белән тәэмин ителә.

2. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижелеләген арттыру максатларында жирле үзидарә органнарында экспериментлар үткәреләргә мөмкин. Әлеге пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру

барышында экспериментлар үткөрү тәртибе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

Х. йомгаклау һәм күчмә нигезләмәләр

42. Күчмә нигезләмәләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелгән квалификация разрядлары әлеге Кодекста билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннарына тигезләштерелә, түбәндәге тәртиптә:

1, 2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче квалификация разряды гамәлдә булган 1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшченең класслы чинына тәңгәлләштерелә;

1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшченең квалификация разряды 1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшченең класслы чинына тәңгәлләштерелә; муниципаль хезмәт Киңәшчесенең квалификация разряды 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт Киңәшчесенең класслы чинына тәңгәлләштерелә;

1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референтының квалификация разряды муниципаль Хезмәт 1, 2 яки 3 класслы референт дәрәжәсенә тәңгәлләштерелә;

муниципаль хезмәт секретаренең квалификация разряды 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаренең класслы чинына тәңгәлләштерелә.

2. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон үз көченә кергәннән соң муниципаль хезмәт вазыйфаларында муниципаль хезмәткәрнең эш чоры, билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирү өчен, тиешле класслы чинда булу вакытында исәпләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә социаль гарантияләргә тәмин итү максатларында, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияләргә финанслау һәм түләү, аларны китерү чыгымнарын да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләрен пенсия белән тәмин итү өчен каралган тәртиптә һәм шартларда башкарыла.

4. 2020 елның 1 октябренә кадәр шәһәр жирлегә башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (сәркәтибе) вазыйфасын биләү өчен муниципаль хокукый актларда һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре Урта һөнәри белем һәм муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек буенча кимендә ике ел яисә өч елдан ким булмаган хезмәт стажына карата булырга мөмкин.

5. 2019 елның 1 гыйнварына кадәр әлеге Нигезләмә һәм муниципаль берәмлекнең башка муниципаль хокукый актларында муниципаль хезмәт вазыйфаларының өлкән һәм (яисә) кече төркемнәре вазыйфаларын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре (урта гомуми белем булган очракта) каралырга мөмкин, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча "Татарстан Республикасында тәртип саклау буенча жәмәгать пунктлары турында" 25.04.2015 ел, № 33-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә жәмәгать тәртибен тәмин итүдә катнашу керә.